

WYKAZ ZMIAN

DO SZCZEGÓŁOWEGO OPISU PRIORYTETÓW PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAŁOPOLSKI 2021-2027

Uchwałą ZWM nr 1662/24 z dnia 6 sierpnia 2024 r. wprowadzono następujące zmiany kartach działań oraz tabelach finansowych:

- 1) W polu dotyczącym opisu działania usuwa się zapisy określające podział alokacji UE na typy projektów w ramach działań:

- 1.1 **Projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw**
- 1.15 **Umiędzynarodowienie małopolskiej gospodarki**
- 4.1 **Drogi regionalne**
- 4.3 **Drogi powiatowe**
- 4.4 **Transport kolejowy**
- 6.10 **Wsparcie kształcenia ogólnego**
- 6.11 **Wsparcie kształcenia zawodowego**
- 6.30 **Wsparcie kształcenia ogólnego - ZIT**
- 6.31 **Wsparcie kształcenia zawodowego - ZIT**

w celu zapewniania możliwości bardziej elastycznego zarządzania alokacją w działaniach, w związku z ewentualnymi potrzebami wynikającymi z prowadzonych naborów.

- 2) w działaniu 1.6 **Cyfrowe rozwiązania w e-administracji**

– w polu dotyczącym opisu działania:

- a) po dotychczas wskazanych typach projektów dodano typy projektów:

Typ C: E-administracja i otwarte zasoby – konkurs

Typ D: Cyberbezpieczeństwo w administracji – konkurs

- b) w ramach opisu zasad mających zastosowanie w działaniu dodano zapis:

15) instytucje świadczące opiekę w formach zinstytucjonalizowanych, a także szkoły specjalne i inne placówki, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiejkolwiek grupy defaworyzowanej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w zakresie realizowanych projektów.

- c) dotychczasowy zapis dotyczący beneficjentów działania: *Beneficjentem projektów realizowanych w ramach działania jest Województwo Małopolskie.*

otrzymał brzmienie:

Beneficjentem typów projektów A i B realizowanych w trybie niekonkurencyjnym jest Województwo Małopolskie.

- w polu dotyczącym sposobu wyboru projektów dodano słowo: **konkurencyjny**

- 3) w działaniu 1.15 **Umiędzynarodowienie małopolskiej gospodarki**

– w polu dotyczącym opisu działania:

- a) wprowadzono zmiany porządkowe w zakresie typów projektów, tak aby zapisy nie budziły wątpliwości interpretacyjnych

b) doprecyzowano zapisy odnoszące się do typu projektu B. Promocja innowacyjności w regionie poprzez dodanie zapisu w brzmieniu: **w tym wsparcie komercjalizacji innowacyjnych pomysłów i rozwiązań technologicznych w Małopolsce, w szczególności przez organizację wydarzeń promujących potencjał innowacyjny firm i regionu, np.**

- **organizacja konferencji w obszarze innowacji,**
- **wykorzystanie nowoczesnych kanałów komunikacji,**
- **obecność regionu w najważniejszych europejskich i międzynarodowych inicjatywach dotyczących innowacyjności.**

c) usunięto zapis odnoszący się do stosowania preferencji dla przedsiębiorstw działających w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji

4) w działaniu 2.4 **Rozwój sieci ciepłowniczych**

– w polu dotyczącym opisu działania zapis w brzmieniu

„W zakresie systemów ciepłowniczych wsparcie będzie ukierunkowane m.in. na:

- *rozwój sieci ciepłowniczych - budowa/rozbudowa/modernizacja sieci ciepłowniczych i chłodniczych,*
- *inwestycje w źródła systemowe - budowa i modernizacja jednostek, gdzie preferowane będą źródła wykorzystujące energię z OZE i ciepła odpadowego celem uzyskania statusu efektywnych systemów ciepłowniczych oraz spełnienia unijnych wymogów środowiskowych. W przypadku źródeł ciepła systemowego wymiana źródła opartego na węglu na gazowe będzie możliwe tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne.*
- *magazyny energii - przedsięwzięcia z zakresu budowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.*

Wspierane będą inwestycje w obrębie efektywnych systemów ciepłowniczych lub w obrębie systemów będących w fazie transformacji do efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego celem uzyskania statusu efektywnych systemów ciepłowniczych lub chłodniczego w rozumieniu dyrektywy o efektywności energetycznej.

Warunki dostępowe:

1. *Budowa/ modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła – inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW*
2. *Wsparcie dla inwestycji w źródła systemowe w celu osiągnięcia standardu „efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego” w wyniku realizacji projektu.*
3. *Brak wsparcia dla budowy/rozbudowy jednostek wysokosprawnej kogeneracji – wsparcie przewidziane z poziomu krajowego zgodnie z zapisami Umowy partnerstwa.*
4. *Przedsięwzięcia z zakresu budowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.”*

otrzymał brzmienie:

„W zakresie systemów ciepłowniczych wsparcie będzie ukierunkowane m.in. na:

- *rozwój sieci ciepłowniczych/chłodniczych - budowa/rozbudowa/modernizacja sieci ciepłowniczych i chłodniczych w systemach efektywnych lub planowanych do uzyskania statusu efektywnych,*

- inwestycje w źródła systemowe - budowa/rozbudowa lub modernizacja źródła ciepła, gdzie:
 - priorytetowo traktowane będą inwestycje w ciepło systemowe wytwarzane w oparciu o OZE,
 - wymiana/modernizacja źródła ciepła opartego na węglu na gazowe będzie możliwa tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne,
 - preferowane będą również inwestycje w źródła wykorzystujące energię z ciepła odpadowego
- magazyny energii - przedsięwzięcia z zakresu budowy/rozbudowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.

Wspierane będą inwestycje w obrębie efektywnych systemów ciepłowniczych/chłodniczych lub w obrębie systemów będących w fazie transformacji celem uzyskania statusu efektywnych systemów ciepłowniczych/chłodniczych w rozumieniu dyrektywy o efektywności energetycznej (art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej).

Preferencje otrzymają projekty w ramach których planowane będzie uzyskanie największej wartości obniżenia emisji CO₂, pyłu PM 10 i PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE lub wzrostu wykorzystania OZE.

Warunki dostępne:

1. Budowa/rozbudowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła – inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW

2. Wsparcie dla inwestycji w źródła systemowe będące efektywnie energetycznie oraz mające na celu osiągnięcia standardu „efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego” w wyniku realizacji projektu. Efektywny system ciepłowniczy lub chłodniczy to system, który spełnia warunki określone w art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

Warunek zostanie spełniony, gdy inwestycja będzie prowadzona na systemach spełniających lub tych, które w wyniku realizacji projektu lub innych zadeklarowanych inwestycji, będą spełniać kryteria efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego.

3. Przedsięwzięcia z zakresu budowy/rozbudowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.”

- W polu dotyczącym unijnej podstawy prawnej dodano: Rozporządzenie Komisji UE nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r.
- W polu dotyczącym krajowej podstaw prawnej dodano: bez pomocy, Rozporządzenie MFIPR z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2693, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598),

- W polu typ beneficjentów ogólny dodano: przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, służby publiczne, partnerstwa
 - W polu typ beneficjentów szczegółowy dodano: MŚP, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorstwa energetyczne
 - W polu wielkość przedsiębiorstwa dodano: małe, średnie.
- 5) w działaniu 2.11 **Wsparcie służb ratunkowych** w polu dotyczącym opisu działania zmniejszono wielkość kosztów pośrednich z 2% na 1%
- 6) w działaniu 2.13 **Rozwijanie systemu gospodarki odpadami**
- w polu dotyczącym beneficjentów ogólnych dodano kategorię: **przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne**
 - w polu dotyczącym beneficjentów szczegółowych dodano kategorię: **przedsiębiorstwa gospodarujące odpadami**
- 7) w działaniu 2.20 **Rozwój sieci ciepłowniczych - ZIT**
- w polu dotyczącym opisu działania zapis w brzmieniu:

„Typ A Budowa, rozbudowa, modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (w tym sieci) wraz z magazynami ciepła
 W zakresie systemów ciepłowniczych wsparcie będzie ukierunkowane na:

 - rozwój sieci ciepłowniczych - budowa/rozbudowa/modernizacja sieci ciepłowniczych i chłodniczych,
 - inwestycje w źródła systemowe - budowa i modernizacja jednostek, gdzie preferowane będą źródła wykorzystujące energię z OZE i ciepła odpadowego celem uzyskania statusu efektywnych systemów ciepłowniczych oraz spełnienia unijnych wymogów środowiskowych. W przypadku źródeł ciepła systemowego wymiana źródła opartego na węglu na gazowe będzie możliwe tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne.
 - magazyny energii - przedsięwzięcia z zakresu budowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.

Wspierane będą inwestycje w obrębie efektywnych systemów ciepłowniczych lub w obrębie systemów będących w fazie transformacji do efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego celem uzyskania statusu efektywnych systemów ciepłowniczych lub chłodniczego w rozumieniu dyrektywy o efektywności energetycznej.

Warunki dostępowe:

 1. Budowa/ modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła – inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW
 2. Wsparcie dla inwestycji w źródła systemowe w celu osiągnięcia standardu „efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego” w wyniku realizacji projektu.
 3. Brak wsparcia dla budowy/rozbudowy jednostek wysokosprawnej kogeneracji – wsparcie przewidziane z poziomu krajowego zgodnie z zapisami Umowy partnerstwa.
 4. Przedsięwzięcia z zakresu budowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.”

otrzymał brzmienie:

„W zakresie systemów ciepłowniczych wsparcie będzie ukierunkowane m.in. na:

- rozwój sieci ciepłowniczych/chłodniczych - budowa/rozbudowa/modernizacja sieci ciepłowniczych i chłodniczych w systemach efektywnych lub planowanych do uzyskania statusu efektywnych,
- inwestycje w źródła systemowe - budowa/rozbudowa lub modernizacja źródła ciepła, gdzie:
 - priorytetowo traktowane będą inwestycje w ciepło systemowe wytwarzane w oparciu o OZE,
 - wymiana/modernizacja źródła ciepła opartego na węglu na gazowe będzie możliwa tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne,
 - preferowane będą również inwestycje w źródła wykorzystujące energię z ciepła odpadowego
- magazyny energii - przedsięwzięcia z zakresu budowy/rozbudowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.

Wspierane będą inwestycje w obrębie efektywnych systemów ciepłowniczych/chłodniczych lub w obrębie systemów będących w fazie transformacji celem uzyskania statusu efektywnych systemów ciepłowniczych/chłodniczych w rozumieniu dyrektywy o efektywności energetycznej (art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej).

Preferencje otrzymają projekty w ramach których planowane będzie uzyskanie największej wartości obniżenia emisji CO₂, pyłu PM 10 i PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE lub wzrostu wykorzystania OZE.

Warunki dostępowe:

1. Budowa/rozbudowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła – inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW
2. Wsparcie dla inwestycji w źródła systemowe będące efektywnie energetycznie oraz mające na celu osiągnięcia standardu „efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego” w wyniku realizacji projektu. Efektywny system ciepłowniczy lub chłodniczy to system, który spełnia warunki określone w art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

Warunek zostanie spełniony, gdy inwestycja będzie prowadzona na systemach spełniających lub tych, które w wyniku realizacji projektu lub innych zadeklarowanych inwestycji, będą spełniać kryteria efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego..

3. Przedsięwzięcia z zakresu budowy/rozbudowy lub zakupu magazynów ciepła/chłodu mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu.”

- 8) w działaniu 2.23 **Gospodarowanie wodami – ZIT**, w części dotyczącej opisu działania, zmieniono zapisy dotyczące alokacji przypisanej do poszczególnych typów projektów w związku z przeniesieniem kwoty 600 000 euro z typu projektu A. na typ projektu B., w związku ze zgłoszoną aktualizacją strategii ZIT Kraków
- 9) w działaniach 3.1 **Transport miejski – ZIT**, 3.2 **Transport miejski** oraz 3.3 **Transport miejski – IIT OPK** w części dotyczącej opisu działania, usunięto zapisu w brzmieniu: *Autobusem zeroemisyjnym jest “autobus” w rozumieniu art. 2*

pkt. 41 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz trolejbus w rozumieniu art. 2 pkt 83 ust. Prawo o ruchu drogowym. – tj. zapis w okrojonym brzmieniu, który przez to, że jest niekompletny jest pozbawiony sensu. Z uwagi na limit znaków brak jest możliwości rozwinięcia zapisu

10) w działaniu 5.5 **Infrastruktura edukacji - ZIT**

– w polu dotyczącym opisu działania doprecyzowano warunki realizacji poszczególnych typów projektów oraz wprowadzono skróty konieczne ze względu na obowiązujący limit znaków, w ten sposób, że zapis w brzmieniu:

W ramach działania wspierana będzie interwencja związana z wykorzystaniem instrumentu terytorialnego ZIT tj. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Wsparcie będzie dotyczyło rozwoju infrastruktury edukacyjnej różnego szczebla, począwszy od infrastruktury wczesnej edukacji, poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne, skończywszy na infrastrukturze szkolnictwa zawodowego oraz rozwoju infrastruktury typu fab-lab. Szczególny nacisk w ramach wszystkich ww. interwencji będzie położony na działania związane ze zwiększeniem dostępności obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

W ramach naboru o dofinansowanie będą mogły ubiegać się wyłącznie projekty znajdujące się na liście projektów ujętej w strategii ZIT lub liście projektów wynikającej z porozumienia terytorialnego.

Warunkiem ubiegania się o środki FEM 2021-2027 na projekty ujęte na liście projektów będzie pozytywne zaopiniowanie strategii terytorialnej przez IZ FEM 2021-2027.

Zaplanowano następujące typy wsparcia:

A. wsparcie infrastruktury ośrodków wychowania przedszkolnego (OWP), z uwzględnieniem zwiększenia ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

B. wsparcie infrastruktury szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe w szczególności w branżach kluczowych z punktu widzenia zapotrzebowania regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem zwiększenia ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

C. wsparcie infrastruktury typu fablab

D. zwiększenie dostępności szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne.

Warunki ogólne w ramach działania:

- Wnioskodawcą lub partnerem w projekcie typu B i D obowiązkowo jest organ prowadzący szkoły lub placówki oświatowe objęte wsparciem w projekcie.*

- Wnioskodawcą lub partnerem w projekcie typu A obowiązkowo jest organ prowadzący OWP objęte wsparciem w projekcie. W przypadku nowo tworzonych OWP warunek będzie spełniony również w sytuacji, gdy wnioskodawcą lub partnerem jest podmiot, który w trakcie realizacji projektu zostanie organem prowadzącym OWP objętym wsparciem w projekcie.*

- Szkoły specjalne i inne placówki, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiejkolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym, nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.

Szczegółowe warunki wsparcia oraz zasady realizacji projektów, ujęte zostaną w regulaminie wyboru projektów.

otrzymał brzmienie:

W ramach działania wspierana będzie interwencja związana z wykorzystaniem instrumentu terytorialnego ZIT tj. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Wsparcie będzie dotyczyło rozwoju infrastruktury edukacyjnej różnego szczebla, począwszy od infrastr. wczesnej edu., poprzez zwiększenie dostępności szkół podst. oraz ponadpodst. prowadzących kształcenie ogólne, skończywszy na infrastr. szkolnictwa zawod. oraz rozwoju infrastr. typu fab-lab. Szczególny nacisk w ramach wszystkich ww. interwencji będzie położony na działania związane ze zwiększeniem dostępności obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami edu. W ramach naboru o dofinansowanie będą mogły ubiegać się wyłącznie projekty znajdujące się na liście projektów ujętej w strategii ZIT lub liście projektów wynikającej z porozumienia terytorialnego. Warunkiem ubiegania się o środki FEM 2021-2027 na projekty ujęte na liście projektów będzie pozytywne zaopiniowanie strategii terytorialnej przez IZ FEM 2021-2027

Zaplanowano następujące typy projektów:

A. wsparcie infrastruktury ośrodków wychowania przedszkolnego (OWP), z uwzględnieniem zwiększenia ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W ramach tego typu realizowane będą inwestycje w infrastr. i niezbędne wyposażenie przedszkoli oraz innych form wychowania przedsz., w tym oddziałów przedsz. prowadzonych w szkołach. Działanie te mają prowadzić także do podniesienia jakości edukacji przedsz., zwiększenia jej dost. oraz do zwiększeniem ilości miejsc. W ramach typu A możliwe będzie w szczególności:

- 1. budowa nowych oraz rozbud. i/lub przebud. istniejących obiektów – dopuszcza się prace remontowe w sytuacji, gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla pełnej funkcj. inwestycji podstawowej polegającej na rozbud. i/lub przebud. danego obiektu i nie stanowią elementu dominującego kosztowo; prace remontowe, niezwiązane z rozbud. lub przebud. istniejących obiektów - jedynie w sytuacji, gdy są niezbędne dla uzyskania dost. obiektu dla osób ze spec. potrzebami edu.;*
- 2. zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia powiązanego ze zwiększeniem jakości edu. przedsz. lub zwiększeniem dostępności dla osób ze spec. potrzebami ;*
- 3. zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realiz. projektem.*

Działania w zakresie wsparcia infrastr. oraz zakup sprzętu/ wyposażenia w ww. zakresie mają skutkować:

- *stworzeniem nowych miejsc przedsz. (w tym dost. do potrzeb dzieci ze spec. potrzebami rozwojowymi i edu.) zarówno w istniejących, jak i w nowopowstałych OWP, w szczeg. na obszarach, gdzie występują deficyty i potrzeby, np. na terenach wiejskich.,*

- dostosowaniem istniejących miejsc wychowania przedsz. do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami, w tym z niepełnospr.,
- podniesieniem jakości edu. przedsz. poprzez rozwój infrastruktury wraz z wyposażeniem lub zakupem sprzętu umożliwiającego w szczeg. realizację działań współfinansowanych z EFS + w zakresie określonym w działaniu 6.9 typ projektu A. podnoszenie jakości edukacji przedszkolnej w ramach FEM 2021-2027.

B. wsparcie infrastruktury szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe w szczególności w branżach kluczowych z punktu widzenia zapotrzebowania regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem zwiększenia ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C. wsparcie infrastruktury typu fablab.

W ramach typu C realizowane będzie wsparcie infrastr. spec. i wyposażenia innowacyjnych pracowni/ laboratoriów typu fablab. W ramach interwencji możliwe będzie jedynie nadawanie nowych funkcji istniejącym obiektom poprzez rozbud., przebud., modernizację wraz z ewentualnym zakupem wyposażenia na potrzeby stworzenia innowacyjnych pracowni/ laboratoriów typu fablab. Będą to kreatywne przestrzenie, dostępne dla osób, szkół i placówek ośw., jak i przedstawiciele instytucji rozwojowych i edu. z regionu. Miejsca te mają służyć podnoszeniu kompetencji zawod. mieszkańców regionu zgodnie z potrzebami rynku pracy poprzez m.in.:

- prototypowanie i kreowanie pomysłów,
- organizację: spotkań networkingowych dla osób chcących dzielić się pasją do budowania, projekt.; warsztatów, szkoleń, usług doradczych, informacyjnych dla grup zainteresowanym konkretnym tematem twórczym,
- promowanie nowoczesnych technologii, kształcenia przez całe życie.

W szczeg. wsparcie powinno być skoncentrowane na organizacji przestrzeni, w której innowatorzy, studenci, uczniowie otrzymają wsparcie w zakresie podnoszenia umiejętności i zdobywania wiedzy w zakresie: prototypowania, modelowania (eksperymentowania), dostępu do: wiedzy, know – how, parku maszynowego/urządzeń, nabywania umiejętności związanych z branżami /kompetencjami zielonymi. Obszarem zainteresowania mają być technologie ograniczające wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne. W ramach tego typu nie będzie wspierana podst. baza dydaktyczna. W ramach typu C możliwe będzie w szczególności:

1. rozbud., przebud., modernizacja przestrzeni typu fablab.
2. zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia.

D. zwiększenie dostępności szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne.

W ramach działania wspierany będzie rozwój infrastr. szkół podst. i ponadpodst. prowadzących kształcenie ogólne, w zakresie zwiększenia ich dostępności dla osób ze spec. potrzebami edu. (z wyłączeniem szkół dla dorosłych). Celem interwencji jest umożliwienie realizacji edu. włączającej poprzez dostosowanie infrastr. ww. szkół oraz zakup niezbędnego w tym celu sprzętu i wyposażenia. Edukacja włączająca rozumiana jest jako proces kształcenia i wychowania w celu zwiększenia szans edu. wszystkich uczniów poprzez zapewnianie warunków do rozwijania indywid. potencjału, tak by w przyszłości umożliwić pełnię rozwoju osobistego oraz pełne

włączenie w życie społ.. Edukacja ta stawia za cel wyposażenie uczniów w kompetencje niezbędne do stworzenia w przyszłości włączającego społ. - w którym osoby niezależnie od różnic m.in. w stanie zdrowia, sprawności, pochodzeniu, wyznaniu są pełnoprawnymi jego członkami, a różnorodność postrzegana jest jako cenny zasób rozwoju społ. i cywiliz.. To systemowe, wielowymiarowe i wielokierunkowe podejście do edu. nastawione na dost. wymagań edu., warunków nauki i organizacji kształcenia do potrzeb i możliwości każdego ucznia, jako pełnoprawnego uczestnika procesu kształcenia (źródło: MEiN <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/edukacja-wlaczajaca>)

Celem realizowanych projektów powinna być taka organizacja nauki w szkole ogólnodost., aby każdy uczeń miał możliwość pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia i wychowania oraz życiu społ. szkoły, zgodnie z możliwościami w warunkach uwzględniających indywid. potrzeby. Takie podejście ułatwi rodzicom dzieci ze specj. potrzebami dokonać świadomego wyboru placówki w której będzie uczyć się ich dziecko (ogólnodostępna czy spec.) Działanie polega na przeorganizowaniu przestrzeni edu., likwidacji barier arch., dostępności infrastruktury edu. zarówno w kwestii architektury i komunikacji. Ponadto możliwy jest zakup pomocy dydaktycznych i sprzętu spec. W ramach niniejszego działania preferowane będą projekty zgodne z Modelem dostępnej szkoły (MDS) wypracowanym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach typu D możliwa będzie w szczególności:

1. rozbud., przebud. istniejących obiektów oraz prace remontowe w sytuacji, gdy tego typu prace stanowią niezbęd. element projektu dla pełnej funkcjonalności inwestycji podst. polegającej na rozbud. lub przebud. danego obiektu i nie stanowią elementu dominującego kosztowo; prace remontowe, niezwiązane z rozbud. lub przebud. istniejących obiektów - jedynie w sytuacji, gdy są niezbędne dla uzyskania dostępności obiektu dla osób ze spec. potrzebami edu.;
2. zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia powiązanego z rozwojem edu. włączającej;
3. zagospodarowanie bezpośred. otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realiz. projektem.

Warunki ogólne w ramach działania:

- Wnioskodawcą lub partnerem w projekcie typu B i D obowiązkowo jest organ prowadzący szkoły lub placówki oświatowe objęte wsparciem w projekcie, a w projekcie typu A obowiązkowo jest organ prowadzący OWP objęte wsparciem w projekcie. W przypadku nowo tworzonych OWP warunek będzie spełniony w sytuacji, gdy wnioskodawcą lub partnerem jest podmiot, który w trakcie realizacji projektu zostanie organem prowadzącym OWP objętym wsparciem w projekcie.
- W ramach typów: B, C, D nie jest możliwa budowa nowych budynków.
- W typie A budowa nowych obiektów będzie możliwa tylko w uzasadnionym przypadku np. gdy na terenie planowanej inwestycji nie ma budynków, które można poddać remontowi/ przeb. , a ich budowa jest niezbędna do realiz. projektu oraz wynika ze szczegółowej diagnozy potrzeb reg. w tym zakresie.
- Szkoły specjalne i OWP spec. (w tym oddziały spec.) oraz inne placówki, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy

defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społ., nie będą wspierane w zakresie infrastr. i wyposażenia.

- Jako instytucje otoczenia biznesu rozumie się podmioty niedziałające dla zysku lub przeznaczające zysk na cele stat., zgodne z zapisami statutów lub dokumentów równoważnych, prowadzące działalność mającą na celu tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju innowacji i przedsiębiorczości.

- Wydatki dot. działań prom, inform. oraz działań innych niż inwestycyjne, niezbędnych do realizacji działań inwest. i z nimi bezpośr. powiązanych stanowić mogą max. 5 % wartości wydatków kwalifik. we wszystkich typach projektów (w szczeg. Organizacja zajęć z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji w typie A i D oraz działania upowszechniające rozwiązania mające pozytywny wpływ na klimat w typie C.)

- Celem każdego projektu z obszaru edu. powinno być stworzenie przestrzeni wolnej od dyskryminacji, przyjaznej, wspierającej i otwartej na osoby w różnej sytuacji.

Szczegółowe warunki wsparcia oraz zasady realizacji projektów, ujęte zostaną w regulaminie wyboru projektów.

- w polu dotyczącym beneficjentów szczegółowych dodano kategorię:
Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

11) w działaniu 6.28 **Nauka i innowacja w małopolskich szkołach**

- w polu dotyczącym opisu działania doprecyzowano zapisy w ten sposób, że zapis w brzmieniu:

W ramach działania wsparcie będzie dotyczyło szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) oraz ich uczniów i kadry.

Zaplanowano następujący typ wsparcia:

A. tworzenie oferty edukacyjnej dla szkół i placówek oświatowych przez małopolskie instytucje popularyzujące naukę i innowacje (np. typu fablab, Cogiteon)

Odbiorcami wsparcia w tym działaniu mogą być wyłącznie szkoły i placówki oświatowe oraz ich uczniowie i nauczyciele.

Działanie nie ma na celu wzmocnienia potencjału instytucji popularyzujących naukę i innowacje. Przygotowywana oferta bazować powinna, co do zasady na posiadanej infrastrukturze i wyposażeniu. Niezbędne wydatki na wyposażenie i sprzęt będą limitowane.

Oferty edukacyjne tworzone w ramach tego typu projektu ukierunkowane muszą być na rozwój u uczniów kompetencji kluczowych lub umiejętności przekrojowych, z uwzględnieniem specjalnych potrzeb, deficytów i uzdolnień uczniów oraz sytuacji społeczno – ekonomicznej, w tym:

- *sprzyjających kreatywności, innowacyjności i budowaniu postaw proinnowacyjnych,*

- związanych z rozwojem kompetencji zielonych.

Przygotowywana oferta będzie musiała uwzględniać tematykę związaną z równością i niedyskryminacją oraz być w szczególności skierowana do dzieci z terenów wiejskich.

Wsparcie uczniów będzie zaprojektowane z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji i potrzeb w szczególności związanych ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnością.

Celem każdego projektu z obszaru edukacji powinno być stworzenie przestrzeni wolnej od dyskryminacji, przyjaznej, wspierającej i otwartej na osoby w różnej sytuacji.

Wydatki w ramach cross-finansingu oraz związane z zakupem mebli, sprzętów i pojazdów mogą być ponoszone jedynie jako element uzupełniający projektu i być niezbędne do realizacji jego celu.

Szczegółowe warunki wsparcia zostaną doprecyzowane w Regulaminie naboru.

otrzymał brzmienie:

W ramach działania wsparcie będzie dotyczyło **Ośrodków Wychowania Przedszkolnego (OWP)**, szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) oraz ich uczniów i kadry.

Zaplanowano następujący typ wsparcia:

A. tworzenie oferty edukacyjnej dla szkół i placówek oświatowych przez małopolskie instytucje popularyzujące naukę i innowacje (np. typu fablab, **centra popularyzujące wiedzę i naukę**)

Odbiorcami wsparcia w tym działaniu mogą być wyłącznie **uczniowie i kadra OWP oraz szkół i placówek systemu oświaty.**

Działanie nie ma na celu wzmocnienia potencjału instytucji popularyzujących naukę i innowacje. Przygotowywana oferta bazować powinna, co do zasady na posiadanej infrastrukturze i wyposażeniu.

Dopuszczalny jest zakup sprzętu lub wyposażenia niezbędnego do realizacji zajęć z dziećmi i młodzieżą, jako element uzupełniający projektu, jednak maksymalny udział tych wydatków w kosztach bezpośrednich nie może przekroczyć 15 %.

Celem projektu powinna być **popularyzacja innowacji i zainteresowania naukami ścisłymi z zakresu STEAM wśród uczniów oraz rozwój ich kreatywności i samodzielności poznawczej.**

Oferta powinna angażować różne zmysły, zachęcać do eksperymentowania, rozwiązywania problemów w sposób interaktywny, ale także angażujący w sprawy ważne społecznie. Oferta realizowana w ramach projektu powinna być związana z dotychczasowym profilem instytucji, wpisując się w jej codzienną działalność, jednak realizacja projektu stanowi rozszerzenie

dotychczasowej oferty placówki, i nie może ograniczać się jedynie do sfinansowania realizacji działań finansowanych dotychczas z innych środków.

Oferty edukacyjne tworzone w ramach tego typu projektu ukierunkowane muszą być na rozwój u uczniów kompetencji kluczowych lub umiejętności przekrojowych (**w tym z zakresu STEAM**), z uwzględnieniem specjalnych potrzeb, deficytów i uzdolnień uczniów oraz sytuacji społeczno – ekonomicznej, w tym:

- sprzyjających kreatywności, innowacyjności i budowaniu postaw proinnowacyjnych,
- związanych z rozwojem kompetencji zielonych.

W ramach projektu możliwe będzie także wsparcie kadry w zakresie m.in. pracy z uczniami metodami aktywnymi z wykorzystaniem eksperymentu.

Przygotowywana oferta będzie musiała uwzględniać tematykę związaną z równością i niedyskryminacją.

Wsparcie uczniów będzie zaprojektowane z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji i potrzeb w szczególności związanych ze **specjalnymi** potrzebami i niepełnosprawnością.

Celem każdego projektu z obszaru edukacji powinno być stworzenie przestrzeni wolnej od dyskryminacji, przyjaznej, wspierającej i otwartej na osoby w różnej sytuacji. **W projekcie powinno się uwzględnić koszty związane z dojazdem uczniów na organizowane zajęcia, a także w razie potrzeby koszty związane z zapewnieniem wyżywienia.**

Szczegółowe warunki wsparcia zostaną doprecyzowane w Regulaminie naboru.

- w polu dotyczącym grup docelowych usunięto kategorię: *uczniowie kształcenia zawodowego (branżowego i technicznego),*

oraz uzupełniono zapisy o kategorii: **dzieci i młodzież, uczniowie szkół i placówek podstawowych, uczniowie szkół i placówek ponadpodstawowych dzieci biorące udział w edukacji przedszkolnej**

- 12) w działaniu 6.35 **Transformacja cyfrowa szkół** w polu dotyczącym opisu działania, zmieniono nazwę typu projektu A z: *Transformacja cyfrowa szkół* na: **Systemowe wsparcie transformacji cyfrowej szkół**, jako lepiej oddającą zakres wsparcia w ramach tego typu projektu

- 13) w działaniu 8.2 **Edukacja dla transformacji**

- w polu dotyczącym opisu działania zmieniono nazwę typu projektu B. w ten sposób, że wykreślono słowa „(typu PWSZ)” oraz wprowadzono zapis dotyczący możliwości wsparcia uczniów szkół ogólnych oraz wprowadzono skrót konieczne ze względu na obowiązujący limit znaków, w ten sposób, że zapis w brzmieniu:

Działania w ramach typu B mają na celu wspieranie transformacji Małopolski Zachodniej poprzez: dostosowanie edukacji zawodowej do potrzeb cyfrowej i zielonej gospodarki; inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa zawodowego umożliwiającą praktyczne kształcenie, zakup odpowiedniego wyposażenia (stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej

pod kątem wyposażenia w celu praktycznej nauki zawodu) oraz rozwijanie oferty edukacji zawodowej z punktu widzenia potrzeb regionalnego rynku pracy przy równoczesnym zagwarantowaniu dostępności infrastrukturalnej.

W ramach typu B wspierany będzie rozwój:

a) infrastr. edukacji zawod. zlokalizowanej na terenie Małopolski Zach tj.:

- szkół ponadpodst. (szkół: branżowych I stopnia, II stopnia, techników, szkół policealnych) prowadzących kształcenie zawod., placówek kształcenia ustawicznego, centrów kształcenia zawod., branżowych centrów umiejętności oraz Centrów Kompetencji Zawodowych (rozumiane jako CKZiU, zgodnie z art. 93 ustawy Prawo oświatowe lub inny zespół tworzony przez szkoły/placówki analogiczne jak CKZiU oraz realizujący jego zadania), umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawod. lub zmianę kwalifikacji zawod.;
- uczelni zawodowych o których mowa w art. 15 ust.1 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;

b) oferty zawod. uczelni, szkół i placówek prowadzących kształcenie zawod. oraz tworzenie i rozwój Centrów Kompetencji Zawodowych (rozumiane jako CKZiU, o którym mowa w art. 93 ustawy Prawo oświatowe lub inny zespół tworzony przez szkoły/placówki analogiczne jak CKZiU oraz realizujący jego zadania) - działających na terenie Małopolski Zach., obligatoryjnie poprzez:

- realizację kursów/zajęć prowadzących do uzyskania przez uczniów/studentów uprawnień i kwalifikacji zawod., w tym w szczególności w zakresie cyfrowej i zielonej gospodarki, kompetencji związanych z nowymi technologiami, efektywnością energetyczną, OZE, GOZ;
- współpracę uczelni, szkół i placówek ze środowiskiem pracodawców, w szczególności kształcenie praktyczne w miejscu pracy tj. staże uczniowskie/ inne staże lub praktyki zawod. u pracodawców (nie powinna być to jednak jedyna forma współpr.).

W każdym przypadku mają zostać uwzględnione działania w zakresie dostępności infrastr. dla osób ze specjalnymi potrzebami edu. lub też zakupu spec. sprzętu służącego edu. włączającej.

Szkoły spec. i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społ. nie będą wspierane w zakresie infrastr. i wyposażenia.

W ramach działania niekwalifikowane są koszty infrastr. CKZiU oraz zespołów szkół, wykorzystywane wyłącznie przez szkoły kształcenia ogólnego, w tym szkoły dla dorosłych.

Wartość komponentu dot. zwiększaniu kompetencji meryt. w obszarze zdrowia nie może przekroczyć 20% wartości projektu. Każdorazowo ten rodzaj wsparcia możliwy jest tylko jako komplementarny do tego rodzaju działania z poziomu krajowego.

W ramach typu B możliwa będzie w szczególności:

1. rozbudowa, przebudowa istniejących obiektów szkół, placówek, uczelni zawodowych (z wyłączeniem budowy nowych budynków) – dopuszcza się prace remontowe w sytuacji gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla

pełnej funkcjonalności inwest. podst. polegającej na rozbudowie lub przebudowie danego obiektu i nie stanowią elementu dominującego kosztowo;

2. zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia służącego edukacji zawod. i praktycznej nauce zawodu;

3. dostosowanie istniejących obiektów w celu dostępności dla osób ze spec. potrzebami edu. wraz z zakupem spec. sprzętu służącemu edu. włączającej,

4. rozwijanie oferty w zakresie edu. zawod. zgodnie z potrzebami transformacji Małopolski Zach. Poprzez m.in:

a) realizację kursów/zajęć prowadzących do uzyskania uprawnień i kwalifikacji zawod., w tym w szczególności w zakresie zielonej i cyfrowej gospodarki, kompetencji związanych z nowymi technologiami, efektywnością energetyczną, OZE, GOZ,

b) współpracę ze środowiskiem pracodawców w szczególności kształcenie prakt. w miejscu pracy tj. staże uczniowskie/inne staże lub praktyki zawod. u pracodawców (nie powinna być to jedyna forma współpracy),

c) rozwój kompetencji eko. i umiejętności niezbędnych w sektorze zielonej gospodarki,

d) rozwój współpracy szkół z otoczeniem społ.-gosp.,

e) dosk. kompetencji i kwalifikacji kadr kształcenia zawod. wspieranych uczelni/szkół/placówek oświaty (wsparcie nie może się powielać z działaniem z poziomu krajowego),

f) rozwój doradztwa edu. - zawod. z uwzględnieniem perspektywy płci - zwalczanie stereotypów związanych z płcią w wyborze kształcenia i ścieżki zawod., zwłaszcza włączanie młodych dziewcząt w kierunki techniczne, innowacyjne, STEM,

g) wdrażanie rozwiązań z zakresu edu. włączającej i interwencje przyczyniające się do pełnego udziału młodzieży ze szczególnymi potrzebami w edukacji zawod.,

5. działania prom. i infor. dot. realizowanego projektu.

Jeżeli w projekcie realizowane będą działania z pkt 1, 2 lub 3 to muszą też być realizowane działania pkt 4a i 4b.

Wsparcie, w szczególności powinno być kierowane na rozwój kształcenia zawod. w branżach kluczowych dla regionu i małopolskiego rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem transfor. Małopolski Zach. w kierunku cyfrowej i zielonej gospodarki..

Wydatki na działania prom. i infor. (pkt 5) stanowiąc mogą max 10 % wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie.

Grupami docelowymi w typie B będą w szczególności: uczniowie, nauczyciele, studenci szkół, placówek oświatowych i uczelni zawod.

Wnioskodawcą lub partnerem w typie B obowiązkowo jest organ prowadzący szkoły lub placówki oświatowe objęte wsparciem w projekcie, a w projektach dot. wsparcia uczelni zawod., wnioskodawcą lub partnerem obowiązkowo jest uczelnia objęta wsparciem w projekcie. W typie B mają zastosowanie wszystkie typy beneficjentów - ogólne.

Szczegółowe warunki wsparcia oraz zasady realizacji projektów, ujęte zostaną w regulaminie naboru.

otrzymał brzmienie:

W ramach typu B wspierana będzie transformacji Małopolski Zach. poprzez: dostosowanie edukacji zawod. do potrzeb cyfrowej i zielonej gospodarki; inwestycje w infrastr. szkolnictwa zawod. umożliwiającą praktyczne kształcenie, zakup odpowiedniego wyposażenia (stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawod. pod kątem wyposażenia w celu praktycznej nauki zawodu) oraz rozwijanie oferty edukacji zawod. z punktu widzenia potrzeb reg. rynku pracy przy równoczesnym zagwarantowaniu dostępności infrastr.

W ramach typu B wspierany będzie rozwój:

a) infrastr. edukacji zawod. zlokalizowanej na terenie Małopolski Zach tj.:

- szkół ponadpodst. (szkół: branżowych I stopnia, II stopnia, techników, szkół policealnych) prowadzących kształcenie zawod., placówek kształcenia ustawicznego, centrów kształcenia zawod., branżowych centrów umiejętności oraz Centrów Kompetencji Zawodowych (rozumiane jako CKZiU, zgodnie z art. 93 ustawy Prawo oświatowe lub inny zespół tworzony przez szkoły/placówki analogiczne jak CKZiU oraz realizujący jego zadania), umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawod. lub ich zmianę.;*

- uczelni zawodowych o których mowa w art. 15 ust.1 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;*

b) oferty zawod. uczelni, szkół i placówek prowadzących kształcenie zawod. oraz tworzenie i rozwój Centrów Kompetencji Zawodowych (rozumiane jako CKZiU, o którym mowa w art. 93 ustawy Prawo oświatowe lub inny zespół tworzony przez szkoły/placówki analogiczne jak CKZiU oraz realizujący jego zadania) - działających na terenie Małopolski Zach., obligatoryjnie poprzez:

- realizację kursów/zajęć prowadzących do uzyskania przez uczniów/studentów uprawnień i kwalifikacji zawod., w tym w szczeg. w zakresie cyfrowej i zielonej gospodarki, kompetencji związanych z nowymi technologiami, efektywnością energetyczną, OZE, GOZ;*

- współpracę uczelni, szkół i placówek ze środowiskiem pracodawców, w szczególności kształcenie praktyczne w miejscu pracy tj. staże uczniowskie/ inne staże lub praktyki zawod. u pracodawców (nie powinna być to jednak jedyna forma współpr.).*

c) w. ramach podnoszenia jakości oferty szkół i placówek zawod., istnieje możliwość objęcia wsparciem w postaci kursów lub staży/praktyk uczniów szkół ogólnych, jest to szczególnie uzasadnione w sytuacji realizacji projektów dla szkół zawod. będących częścią zespołu szkół w którym funkcjonuje także LO, należy pamiętać, iż w projektach tych szkoła ogólna nie jest objęta wsparciem i jako taka nie może być odbiorcą wsparcia.

W każdym przypadku mają zostać uwzględnione działania w zakresie dostępność infrastr. dla osób ze specjalnymi potrzebami edu. lub też zakupu spec. sprzętu służącego edu. włączającej.

Szkoły spec. i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społ. nie będą

wspierane w zakresie infrastr. i wyposażenia. W ramach działania niekwalifikowane są koszty infrastr. CKZiU oraz zespołów szkół, wykorzystywane wyłącznie przez szkoły kształcenia ogólnego, w tym szkoły dla dorosłych.

Wartość komponentu dot. zwiększaniu kompetencji meryt. w obszarze zdrowia nie może przekroczyć 20% wartości projektu, ten rodzaj wsparcia możliwy jest tylko jako komplementarny do tego rodzaju działania z poziomu krajowego.

W ramach typu B możliwa będzie w szczególności:

1. rozbudowa, przebudowa istniejących obiektów szkół, placówek, uczelni zawod. (z wyłączeniem budowy nowych budynków) – dopuszcza się prace remontowe w sytuacji gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla pełnej funkcjonalności inwest. podst. polegającej na rozbudowie lub przebudowie danego obiektu i nie stanowią elementu dominującego kosztowo;

2. zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia służącego edukacji zawod. i praktycznej nauce zawodu;

3. dostosowanie istniejących obiektów w celu dostępności dla osób ze spec. potrzebami edu. wraz z zakupem spec. sprzętu służącemu edu. włączającej,

4. rozwijanie oferty w zakresie edu. zawod. zgodnie z potrzebami transformacji Małopolski Zach. poprzez m.in:

a) realizację kursów/zajęć prowadzących do uzyskania uprawnień i kwalifikacji zawod., w tym w szczeg. w zakresie zielonej i cyfrowej gosp., kompetencji związanych z nowymi tech., efektywnością energetyczną, OZE, GOZ,

b) współpracę ze środowiskiem pracodawców w szczeg. kształcenie prakt. w miejscu pracy tj. staże uczniowskie/inne staże lub praktyki zawod. u pracodawców (nie powinna być to jedyna forma współpracy),

c) rozwój kompetencji eko. i umiejętności niezbędnych w sektorze zielonej gosp.,

d) rozwój współpracy szkół z otoczeniem społ.-gosp.,

e) dosk. kompetencji i kwalifikacji kadr kształcenia zawod. wspieranych uczelni/szkół/placówek oświaty (wsparcie nie może się powielać z działaniem z poziomu krajowego),

f) rozwój doradztwa edu. - zawod. z uwzględnieniem perspektywy płci - zwalczanie stereotypów związanych z płcią w wyborze kształcenia i ścieżki zawod., zwłaszcza włączanie młodych dziewcząt w kierunki techniczne, innowacyjne, STEM,

g) wdrażanie rozwiązań z zakresu edu. włączającej i interwencje przyczyniające się do pełnego udziału młodzieży ze szczeg. potrzebami w edukacji zawod.,

5. działania prom. i infor. dot. realizowanego projektu.

Jeżeli w projekcie realizowane będą działania z pkt 1, 2 lub 3 to muszą też być realizowane działania pkt 4a i 4b.

Wsparcie, w szczególności powinno być kierowane na rozwój kształcenia zawod. w branżach kluczowych dla regionu i małopol. rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem transfor. Małopolski Zach. w kierunku cyfrowej i zielonej gosp.

Wydatki na działania prom. i infor. (pkt 5) stanowić mogą max 10 % wartości wydatków kwalifik. w projekcie.

Wnioskodawcą lub partnerem w typie B obowiązkowo jest organ prowadzący szkoły lub placówki ośw. objęte wsparciem w projek., a w projektach dot. wsparcia uczelni zawod., wnioskodawcą lub partnerem obowiązkowo jest uczelnia objęta wsparciem w projek.

W typie B mają zastosowanie wszystkie typy beneficjentów - ogólne.

Szczegółowe warunki wsparcia oraz zasady realizacji projektów, ujęte zostaną w regulaminie naboru.

– w polu dotyczącym grup docelowych, uzupełniono zapisy o następujące grupy:

Nauczyciele, kadra zarządzająca, wspierająca i organizująca proces nauczania szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, szkoły lub placówki kształcenia zawodowego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie kształcenia zawodowego (branżowego i technicznego), uczniowie lub wychowankowie szkół lub placówek kształcenia ogólnego, w szczególności w niekorzystnej sytuacji.

14) w działaniu 8.5 **Wsparcie procesu sprawiedliwej transformacji** w polu dotyczącym opisu działania, doprecyzowano zapisy w ten sposób, że zapis w brzmieniu:

Wsparcie dotyczyć będzie włączenia interesariuszy transformacji pochodzących z różnych sektorów i branż we współpracę na rzecz transformacji energetycznej i klimatycznej w celu wypracowania koncepcji wspólnych innowacyjnych rozwiązań.

Promowany będzie partycypacyjny model prowadzenia transformacji, m.in. poprzez wsparcie tworzenia nowatorskich lokalnych planów transformacji. Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia udziału w transformacji energetycznej i klimatycznej wszystkich interesariuszy na równych prawach (włączenie), w tym na polu rozwiązań dotyczących tworzenia i funkcjonowania wspólnot energetycznych, wdrażania elementów gospodarki o obiegu zamkniętym, renowacji i dekarbonizacji budynków itp., a także tworzenia koncepcji wspólnych działań i potencjalnych projektów partnerskich. Ważnym aspektem będzie także promowanie innowacyjnych rozwiązań, materiałów, technologii, sposobów działania itp., służących sprawiedliwej transformacji energetycznej i klimatycznej.

otrzymał brzmienie:

*Wsparcie dotyczyć będzie włączenia interesariuszy transformacji pochodzących z różnych sektorów i branż we współpracę na rzecz transformacji energetycznej i klimatycznej w celu wypracowania koncepcji „modelowych” **przedsięwzięć transformacyjnych z obszaru MZ, w tym stworzenie bazy / aktualnej listy potrzeb, projektów innowacyjnych z zakresu transformacji energetycznej i klimatycznej.***

*Promowany będzie partycypacyjny model prowadzenia transformacji, m.in. poprzez wsparcie tworzenia nowatorskich lokalnych planów transformacji. Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia udziału w transformacji energetycznej i klimatycznej wszystkich interesariuszy na równych prawach (włączenie), w tym **np.** na polu rozwiązań dotyczących tworzenia i funkcjonowania wspólnot energetycznych, wdrażania elementów gospodarki o obiegu zamkniętym, renowacji i dekarbonizacji budynków itp., a także tworzenia koncepcji wspólnych działań i potencjalnych projektów partnerskich. Ważnym aspektem będzie także*

promowanie innowacyjnych rozwiązań, materiałów, technologii, sposobów działania itp., służących sprawiedliwej transformacji energetycznej i klimatycznej.

15) W działaniu 8.11 **Transformacja energetyczna**

– w polu dotyczącym opisu działania zapis w brzmieniu:

„Typ projektu D realizowany będzie poprzez inwestycje w rozwój i transformację ciepłownictwa systemowego, w tym jego budowy, rozbudowy i modernizacji. W zakresie systemów wsparcie będzie ukierunkowane na:

- rozwój sieci ciepłowniczych,

- inwestycje w źródła systemowe oraz magazyny en., w tym budowa i modernizacja jednostek wysokosprawnej kogeneracji oraz źródła wykorzystujące OZE i ciepło odpadowe

W przypadku źródeł ciepła systemowego wymiana źródła opartego na węglu na gazowe będzie możliwa tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne. Wspierane będą inwestycje w obrębie systemów efektywnych lub w obrębie systemów będących w fazie transformacji do efektywnego en. systemu ciepłowniczego lub chłodniczego. Preferowane będą źródła wykorzystujące energię z OZE i ciepła odpadowego.”

otrzymał brzmienie:

Typ projektu D realizowany będzie poprzez inwestycje w rozwój i transformację ciepłownictwa systemowego, w tym jego budowy, rozbudowy i modernizacji.

Zakres wsparcia:

- rozwój sieci ciepłowniczych/chłodniczych,

- wymiana/modernizacja źródła ciepła opartego na węglu na gazowe będzie możliwa tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne

- magazyny energii wyłącznie, jako element projektu.

Wspierane będą wyłącznie inwestycje w obrębie systemów efektywnych energetycznie lub w obrębie systemów będących w fazie transformacji do takiego systemu. Wspierane będą inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW

16) Priorytet 8. **Fundusze europejskie dla sprawiedliwej transformacji Małopolski Zachodniej** - we wszystkich działaniach priorytetu 8., w polu dotyczącym realizacji instrumentów terytorialnych, w miejsce dotychczasowego zapisu w brzmieniu: „nie dotyczy” wprowadzono kategorię: „32 Inne rodzaje terytoriów objętych wsparciem”.

17) w wybranych działaniach zaktualizowano listy wskaźników produktu lub rezultatu, adekwatnie do planowanych zakresów wsparcia

18) w wybranych działaniach zaktualizowano pola dotyczące pomocy publicznej poprzez uzupełnienie o aktualną podstawę prawną lub usunięcie nieaktualnej podstawy prawnej lub zapisu „w przygotowaniu”

19) zmiany redakcyjne, w tym poprawa omyłek redakcyjnych

20) **Tabela finansowa nr 2:**

Przesunięcia następujących kwot z puli środków UE:

- z działania 1.8 *Rozwój e-zdrowia w województwie małopolskim* do działania 1.6 *Cyfrowe rozwiązania w e-administracji* – kwoty 3 792 427 EUR
- z działania 2.13 *Rozwijanie systemu gospodarki odpadami* do działania 2.25 *Rozwijanie systemu gospodarki odpadami - ZIT* kwoty 190 000 EUR
- z działania 6.34 *Wsparcie usług zdrowotnych - ZIT* do działania 6.33 *Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT* kwoty 287 792 EUR
- z działania 6.31 *Wsparcie kształcenia zawodowego - ZIT* do działania 6.30 *Wsparcie kształcenia ogólnego - ZIT* – kwoty 130 000 EUR
- z działania 8.3 *Wsparcie MŚP we wczesnej fazie funkcjonowania* do działania 8.7 *Rozwój firm wspierający sprawiedliwą transformację* kwoty 3 333 333 EUR

Powyższe zmiany wprowadzono również w kartach ww. działań, w polu dotyczącym alokacji UE oraz w polu dotyczącym alokacji ogółem.

21) **Tabela finansowa nr 3:** Aktualizacja tabeli zawierającej kategorie interwencji, także w związku z wprowadzanymi przesunięciami alokacji.